

ARMENIJA

Financijsko izvještavanje za potrebe transparentnosti duga i investicija

Radionica javnih službenika regije Europa i
Središnja Azija

1. prosinca/decembra 2020.

ARTUR HAMBARDZUMYAN

Voditelj odsjeka za strategiju i upravljanje rizicima
Odjel za upravljanje javnim dugom

- **Osnovni podaci o zemlji**
- **Pravni okvir upravljanja dugom**
- **Statistika duga javnog sektora**
- **Izvještaji i objavljivanje informacija o dugu javnog sektora**
- **Podkreditiranje i jamstva središnje države**
- **Provjera i nadzor duga javnog sektora**
- **Glavni problemi koji otežavaju transparentnost duga i mjere unaprjeđenja**

Osnovni podaci o zemlji

Oblik vladavine
Parlamentarna republika

Šef države
Predsjednik

Glavni grad
Erevan

Deklaracija neovisnosti
21. rujna/septembra 1991.

Površina
29.743 km²

Stanovništvo
2,96 milijuna

Dijaspora
8 milijuna diljem svijeta

Nominalni BDP
13,7 milijardi US\$ (2019.)

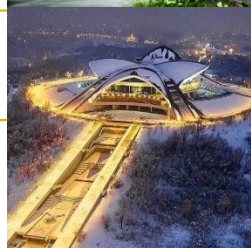
BDP po stanovniku
4.615 US\$ (2019.)

Valuta
Armenski dram (AMD)

Kreditni rejting države
Moody's: Ba3 (stabilni)
Fitch: B+ (stabilni)

Republika Armenija ima sljedeće **zakone** o javnom dugu: Zakon o javnom dugu, Građanski zakonik Armenije, Zakon o Armenskoj središnjoj banci, ostali pravni akti i međunarodni ugovori Armenije.

Zakon o javnom dugu

- Svrha zakona.
- Glavni cilj upravljanja državnim dugom.
- Svrhe zaduživanja javnog sektora.
- Struktura javnog duga.
- Institucionalni obuhvat javnog duga.
- Komponente javnog duga.
- Principi upravljanja dugom.
- MINFIN i Armenska središnja banka dužni su voditi evidenciju i računovodstvo javnog duga i snositi odgovornost za pouzdanost evidencije.

Zakon o Armenskoj središnjoj banci

- Armenska središnja banka zadužuje se u inozemstvu u ime i za račun Armenske središnje banke.
- Zakonom su definirani ciljevi upravljanja dugom Armenske središnje banke.
- Jedan je od sekundarnih ciljeva Armenske središnje banke prikupljanje, sažimanje i objavljivanje statistike javnog duga i inozemnog duga privatnog sektora.

Statistika duga javnog sektora 1

Armensko državno računovodstvo temelji se na novčanoj osnovi u skladu s GFSM-om 2001., ali se statistika duga središnje države vodi u skladu s nacionalnim okvirom.

Ministarstvo financija Armenija prikuplja podatke o inozemnom i unutarnjem dugu podsektora središnje države.

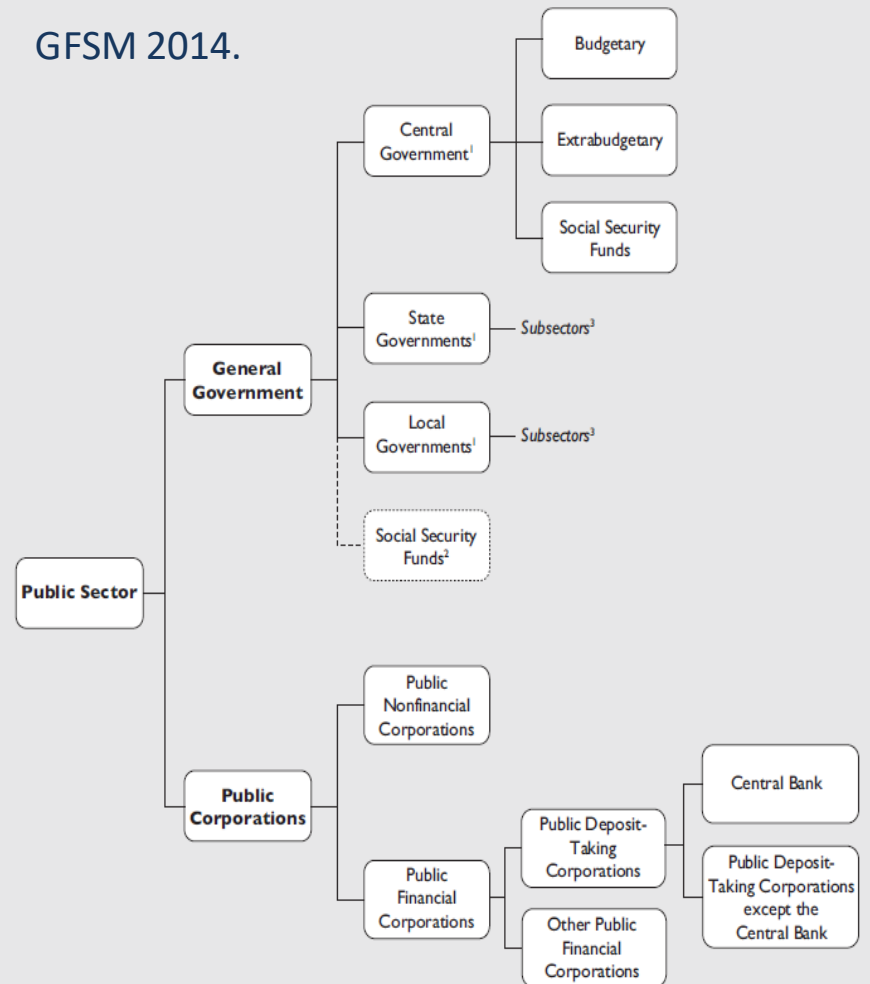
Lokalne države imaju pravo zaduživanja u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi.

Sastav duga opće države.

Izračun javnog duga u Armeniji uključuje samo podatke o inozemnom dugu Armenske središnje banke.

Podaci o javnom dugu u Armeniji ne uključuju podatke o dugu javnih nefinancijskih poduzeća.

GFSM 2014.

Legenda: Central Government – Središnja država; Budgetary – Proračunski; Extrabudgetary – Izvanproračunski; Social Security Funds – Fondovi socijalne sigurnosti; General Government – Opća država; State Governments – Nacionalne države; Local Governments – Lokalne države; Social Security Funds – Fondovi socijalne sigurnosti; Subsectors – Podsektori; Public Sector – Javni sektor; Public Corporations – Državna poduzeća; Public Nonfinancial Corporations – Javna nefinancijska poduzeća; Public Financial Corporations – Javna financijska poduzeća; Public Deposit-Taking Corporations – Javna poduzeća koja uzimaju depozite; Other Public Financial Corporations – Ostala javna financijska poduzeća; Central Bank – Središnja banka; Public Deposit-Taking Corporations except the Central Bank – Javna poduzeća koja uzimaju depozite osim Središnje banke

Za evidentiranje podataka o dugu središnje države koristi se DMFAS 6 i Excel tablice, ali ne postoji sučelje s Informacijskim sustavom financijskog upravljanja.

U skladu s nacionalnim zakonskim propisima, u statističkoj evidenciji potrebno je priznati dospjele nepodmirene obveze koje se odnose na dužničke vrijednosne papire i zajmove, uključujući zatezne kamate i uvrstiti ih u stanje duga.

Konsolidacija podataka o javnom dugu.

Pri sastavljanju statistike, dužnički vrijednosni papiri valoriziraju se po nominalnoj vrijednosti.

Ministarstvo financija izrađuje statističku evidenciju o javnom dugu na mjesečnoj, kvartalnoj i godišnjoj osnovi te je objavljuje na svojoj web stranici.

- **Statistički bilten o javnom dugu** objavljuje se na mjesečnoj osnovi, a obuhvaća unutarnji i inozemni dug središnje države i kreditna jamstva, inozemni dug Armenske središnje banke te proračunske zajmove i podzajmove.
- **Kvartalni izvještaj o javnom dugu** sastavni je dio izvještaja o državnom proračunu, u kojemu su prikazane i informacije o javnom dugu i tekućim obvezama.
- **Godišnji izvještaj o javnom dugu** obuhvaća unutarnji i inozemni dug središnje države, kreditna jamstva i inozemni dug Armenske središnje banke. Godišnji izvještaji objavljuju se i u tiskanom formatu.

Ministarstvo financija na svojoj web stranici objavljuje i ostale izvještaje o dugu i informacije o aktivnostima DMO-a.

- Izvještaji o rezultatima aukcija državnih obveznica
- Uvjeti inozemnih državnih zajmova i kredita
- Strategija upravljanja državnim dugom
- Godišnji plan zaduživanja
- Ostali izvještaji i informacije

Središnja država izdaje **jamstva** poduzećima u državnom vlasništvu, financijskim institucijama, lokalnim državama.

- Državna jamstva mogu se izdati na temelju pozitivnog mišljenja MINFIN-a.
- Glavni uvjeti za izdavanje proračunskih jamstava.
- MINFIN ima pravo provjeriti financijsku situaciju prije otplate zajma.
- Inozemna državna jamstva koja se izdaju Središnjoj banci evidentiraju se kao dug Armenske središnje banke.

Središnja država omogućuje **podkreditiranje** poduzećima u državnom vlasništvu, financijskim institucijama, lokalnim državama.

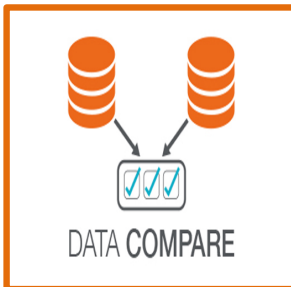
- Država se zaduživala u inozemstvu uglavnom zbog podkreditiranja poduzeća u državnom vlasništvu u energetsom sektoru.
- Inozemni krediti i zajmovi investiraju se putem jedinica za provedbu projekata. Postoje i zajmovi kao potpora proračunu. Nepodmireni iznos je 4.572 milijuna USD.
- Država se zaduživala u zemlji za potrebe podkreditiranja i na račun vlastitih prihoda u državnom proračunu.

Armenska revizorska komora odgovorna je za vanjsku reviziju javnog duga Armenije.

MINFIN trenutno provodi internu reviziju u vidu eksternalizirane usluge.

Evidencija o dugu središnje države i javnim investicijskim projektima povremeno se usklađuje s odgovarajućim izvorima za financiranje duga.

Glavni problemi koji otežavaju transparentnost duga i mjere unaprjeđenja

Glavni problemi koji otežavaju transparentnost duga

- Zakonski propisi i nepotpuni obuhvat duga javnog sektora glavni su problemi koji otežavaju transparentnost duga.
- Nepotpuna upotreba finansijskih i računovodstvenih standarda.

Mjere unaprjeđenja transparentnosti duga

- Unaprjeđenje regulatornog okvira, kao i uvođenje GFSM-a 2014. i APSAS-a u Armeniji.
- Jačanje kapaciteta zaposlenih s težištem na evidentiranje, izvještavanje i upravljanje dugom.
- Uvođenje odgovarajućeg IT sustava za računovodstvo i izvještavanje o dugu. MINFIN trenutačno radi na razvoju sustava GFMIS (informacijski sustav za finansijsko upravljanje u državnom sektoru).

Hvala vam!